

že skoraj barantijo stori, opomne drugi kmet rekoč: boter! pokaj bi zdaj pšenico prodavali, spomladi pa bomo morali žita kupovati? Bedak! — zakriči boter — od kod pa bom denar dobil, spomladi žita kupiti, ako zdaj pšenice ne prodam? in je teržanu v roke segel. — Sploh se ljudje bojijo, da bo čez zimo veliko pomanjkanje postalo in huda lakota pritisnila. Klaja pri živini nič ne tekne, in ljudje so že zdaj pri pičlim. Bog se usmili, in ljubi mir ohrani, sicer bo nadloga še več. — Popisovanje vojaških novincev se je pri nas brez vse spotike doveršilo, in za našo sosesko smo že štiri vha-jače v vojaštvo odrajtali.

**Iz Kamniške okrajne.** Na tudi v „Novicah“ omenjeno prošnjo šestih županov, ki so jo visocimu deželniemu poglavarstvu predložili, da naj jim kantonsko poglavarstvo po slovensko dopisuje, ker nemškiga ne razumejo, so dopisi častitiga kantonskiga poglavarstva do teh 6 županov zdej zvesto slovenski; kakó se pa drugod godí, ne vémo — upati je, de se bo povsod pravica spolnila. — Ko bo nemško-slovenski del slovarja, ki ga slovensko društvo izdeluje, dokončan, naj skerbi slavno društvo, da se koj natiskovati začne. Bog nas varuj tiste nesrečne odlašavske misli, ki se rada v glavo rije, rekoč: počakajmo, bo ta ali uni še pred svojiga natisniti dal; bomo vidili kaj bo napravil, in potlej lahko iz njegoviga dela to naše popboljšamo. To misel sim pri nekemu zapazil, ki ga že 15 lét, kar jez vém, nekaj moti, in še danes ta dan ga tako moti, kakor tačas, ko ga je začela, in motila ga bo blezo do groba. H slovenskim litanijam bi bilo med drugim to dostaviti: „Od odlašanja pri izdajanji slovenskiga slovarja, reši nas o Gospod!“

**Iz hribov Ljublj. okrajniga poglavarstva 10. t. m. (P.)** Gospod komisar, od Ljubljanskiga okrajniga poglavarja poslan, pride v hribovsko županijo — na popis fantov za novake ali novince na vojsko, kateri pa slovenšino s težavo le za silo lomi. Na popis prideta s županijskima svetovavcama vred novi in tudi poprejšnji župan, ktera oba tudi nemško znata. Tedej pokazati, de znata več, ko hruške peč, jo začneta z gospod komisarjem po nemško rezati; županova svetovavca pa sta jih debelo gledala; ali kmalo se oglasi eden izmed svetovavcov rekoč: „mi dva tega jezika ne razumeva; ker ste začeli v jeziku nama neznanim govoriti, nimava nič tukej opraviti, tedej greva domú.“ In, lejte, ko bi odrezal, je nemškovanje omolknilo, in začel je gospod komisar slovenšino, kakor je mogel in znal. — Ko bi se tako po izgledu našiga svetovavca povsod Slovenci svojih svetih pravic poprijemali, bi o kratkim vsi gospodje vradniki med Slovenci gladko slovenšino govorili in pisali. Scer nam je pa ta prigodba veselo znamenje, de že tudi hribovci od cesarja podeljene pravice zapopa-dejo in jih spoštujejo, kakor gré.

### **Novičar iz mnogih krajev.**

Znano je, de na Ogerskim, Horvaškim, Slavonskim, Erdeljskim, vojvodini Serbski in Temeškim Banatu je dosihmal tobak sejal in prodajal, kdor ga je hotel. Ker pa imajo po vstavni vladi po vsih deželah našiga cesarstva enake postave veljati, ne de bi nekatere dežele

kakošne posebne pravice imele, druge pa ne — so dali cesar na nasvèt svojih ministrov 29. dan listopada t. l. novi patent, po katerim imajo v omenjenih deželah imenovane predpravice jenjati, in 1. sušca 1851 začasna nova postava v djanje stopiti, po kateri prevzame cesar samoprodajo (monopol) tobaka. V tem patentu je tudi ukazano, de naj se vse stori, de se bo 1. maliga serpana 1851 medmejni dac in dacne vradije med Ogersko in družimi deželami odpravile, de bo potem vse blagó prosto iz ene dežele v drugo šlo. Kdor bo hotel prihodnjič v imenovanih deželah tobak pridelovati, bo mogel dovoljenje od cesarja zadobiti; ga bo smel le na tistih zemljiših sejati, ki mu bojo zato dovoljene, in celi pridelk (se vé proti plačilu) bo mogel cesarskim tobakarijam odrajtati. Tudi prodajanje tobaka po mestih in deželi bo, kakor pri nas, le tistim dovoljeno, ki bojo imeli pravico zató. V tem patentu je razložno rečeno, de po ti novi postavi se nima pridelovanje tobaka nikakor zaterati ali manjšati, ampak perdelovanje in prodajanje le tako v red djati, kakor je po družih deželah, in kakor dobiček veljeva, ki ga bo država iz samoprodaje vlekla (dosihmal je samoprodaja tobaka 13 milijonov gold. državi dobička donesla, prihodnjič po novi postavi ga bo še veliko več.) — De je za zdaj mir med našo in Prajsovsko vlado gotov, kaže povelje našiga cesarja od 12. t. m. v katerim z veliko pohvalo poslovi velik del armade, namreč, vse četerete, brambovske in graničarske bataljone, ki se bojo domú podali. Tudi maršal Radecki je prejel zahvalno pismo za svojo pripravljenost, de je na prvi poklic berž na Dunaj perhitel; v pondeljek je prišel slavni maršal že v Ljubljano, od kodar se je včeraj spet na Laško podal. Tudi od bana Jelačića se sliši, de se bo kmalo v Zagreb vernil. — Ravno ta dan, ko je avstrijski cesar veliko armade poslovil, je tudi to storil Pruski kralj. — Sliši se, do bo tudi nabera vojaskih konj jenjala. — V mnogih časnikih se želje razodevajo, de naj bi ministerstvo zdej — ob času miru — postave zavolj brambovcov po ravnopravnosti v red djalo, ker dosihmal na Laškem in v Ogerskih deželah niso brambovcov nabirali, kakor v družih deželah. — Ministerstvo se nek zdaj resno posvetuje, denarne zadéve našiga cesarstva v red djati. — Na Dunaji in v Dalmaciji so zapazili veliko cinastih dvajsetic; v Sebeniku so uni-dan nekiga kupca živine zasačili, ko je ravno cinaste dvajsetice turškemu kmetu za kupljeno živino štel. — Konec tega leta jenjajo stari bankovci po gold. in 2 gold. —

### **Naznanilo.**

Kupovanje slovenskiga koledarja polajšati, ki ga je g. Miroslav Vilher na svitlo dal, je zdej cena na 12 krajc. ponižana.

### **Sporočilo slovenskim vinoredni-kam,**

ki ga je naš neutrudljivi rodoljub, g. fajmošter Vertove spisal, podamo danes v dokladi častitim naročnikom »Novic« brez plačila. Naj bi to sporočilo, ki je zares beseda o pravim času, padlo na rodovitno zemljo!

Današnjemu listu je pridjan 39. dokladni list.

### **Povabilo na naročilo Novic.**

V poslednjim listu smo priložili poseben povabilni list za naročilo „Novic“. Ker tega povabila v celi obširnosti ne moremo trikrat ponoviti, kakor je scer pri časopisih navada, naznamimo danes le to: naj bi g. naročniki naročilo še ta mesec opravili, de bojo o novim létu „Novice“ zaporedama dobivali. Kar pa poštnino za naročivne pisma vtiče, je ravno zdej ministerstvo kupčije ukazalo, de se ima poštnina za vse tiste pisma odrajtati, ktere naročajo časnike za prihodnje léto.

Vred.

**Zavolj veliciga praznika v sredo pridejo prihodnje Novice že v torek popoldne na svitlo.**

**Natiskar in založnik Jožef Blaznik v Ljubljani.**